

deres Børns Undervisning, som de finde for godt, naar det blot sker under forsvarlige Former. Ærede Medlemmer ville lægge Mærke til, at der ikke overfor de private Skoler efter det foreliggende Lovforslag, lige saa lidt som efter den nuværende Lovgivning, er Tale om, at Kredstilsynet har noget med disse Skoler at gøre.

Endelig indeholder sjette Afsnit af Lovforslaget Bestemmelser om de med Lærerebederne forbundne kirkelige Forretninger. Et af de Spørgsmaal, der i sin Tid blev rejst med stor Styrke og mødt med megen Interesse af Lærerne, var Spørgsmaalet om, hvorvidt en Lærer fremtidig skulde være forpligtet til at gøre Tjeneste som Kirkesanger. Kommissionen har i sit Forslag ment at burde ordne Forholdet saaledes, at Lærerne blive helt fritagne. Saa vidt har Ministeriet ikke kunnet gaa, thi der kan overmaade nemt i et Sogn opstaa stor Vanskelighed med at faa Kirkesangen forsvarlig besørget, hvis der ikke er en Udvej til at faa i det mindste een af Kommunens Lærere forpligtet til at overtage denne Virksomhed. Lovforslaget gaar derfor ud paa, at der i hvert Sogn skal være eet Lærerembede, som kan opslaaes med Forpligtelse for den, der kaldes, til at udføre de kirkelige Forretninger: Kirkesangen. Dette betyder, at i Virkeligheden det overvejende Flertal af Landets Lærere bliver befriet for denne Forpligtelse. Naar der kun er Tale om et enkelt Embede i hvert Sogn Landet over, følger deraf, at maaske $\frac{7}{9}$ af vore Lærere blive ansatte uden denne Forpligtelse. I Købstæderne er Forholdet allerede, at et enkelt Embede bliver opslaaet med Forpligtelse til Overtagelse af de kirkelige Forretninger. Der er ingen Tvivl om, at der vil blive rigeligt med Ansøgere til de Embeder ude paa Landet, hvortil der er knyttet Forpligtelse til at udføre Kirkesangen. Forslaget gaar altsaa ud paa, at det skal staa Kommunalbestyrelsen frit, om den vil overdrage Kirkesangertjenesten til en anden i Sognet. Paa den Maade har Ministeriet ment at kunne imødekomme paa den ene Side Lærernes Ønske om ikke at have den almindelige Forpligtelse og paa den anden Side Sognenes Krav om at faa Kirkesangervirksomheden udført.

Der findes i dette Afsnit en Bestemmelse om, at for Fremtiden kan intet Lærerembede opslaaes med Forpligtelse for vedkommende Lærer til at udføre Organistvirksomhed. Ministeriet har nemlig ment, at dette var en Betingelse, som hvilede noget tungt paa den Lærer, som søgte Embedet. Hvor man har Orgel i Kirken, maa man altsaa enten ved Aftale med

Læreren eller ad anden Vej sørge for at faa dette betjent. Der findes ogsaa i dette Afsnit en Bestemmelse om, at hvis Menighedsraad indføres, faa de med Ordningen af disse Forhold at gøre.

Dette er i store Hovedtræk Lovforslagets Indhold. Jeg er selvfølgelig klar over, at man ved en Lov om Skolens Tilsyn og Styrelse ikke vil være i Stand til paa afgørende Maade at indvirke paa vort Skolevæsen. Jeg har den Opfattelse, at dette helt og holdent afhænger af Lærerne og Lærerinderne, af de Personer, der virke i Skolen. Jeg mener, at det, der skulde naas med Tilsynet og Styrelsen, skulde i alle Tilfælde være, at man fik Midler i Hænde til at give Læreren en Hjælp i hans daglige Gerning. Der er for mig ingen Tvivl om, at der ikke er nogen mere personlig anstrengende Gerning end den at være Børnelærer, at skulle staa i Skolen Dag ud og Dag ind i 6 Timer og arbejde med Smaa-børn. Det kræver en stor Fond, kan jeg godt sige, af Livsmod og Livskraft, for at Læreren kan holde sig levende i sin Meddelelse, at hans Gerning ikke bliver maskinmæssig og mekanisk. Det er mit Haab, at dette Lovforslag, som nu foreligger, ogsaa vil kalde ad Hjemmenes Medvirkning. Man maa ikke stille sig alt for skeptisk overfor denne Sag og mene, at det er umuligt at faa en virksom Deltagelse fra Hjemmenes Side. Jeg tror, at der kan opnaas uhyre meget i den Henseende. Naar Talen er om Skolen paa Landet, ønsker jeg, at man ikke skal udstrække Skoletiden nævneværdigt ud over de 18 Timer, men derimod ønsker jeg meget, at Børnene kunde møde i Skolen med noget Hjemmearbejde bag sig, thi herved kan der ydes en uvurderlig Hjælp til Læreren Virksomhed. Det er vel noget, som man desværre er kommen bort fra de allerfleste Steder, at der i Hjemmene skal være et Samsæde med Børnene, hvor disse arbejde med deres Ting fra Skolen. Der er ikke Tale om, at der hertil skulde fordres stor Kundskab eller Færdighed, men der skal kun fordres dette lidet, at man giver et Skub til hver Dag. Hvis dette kunde ske, vilde der naas noget mere med Skolen.

Paa den anden Side haaber jeg, at dette Lovforslag vil imødekomme en naturlig og berettiget Trang hos Lærerne til at faa mere Indflydelse paa Skolens Styrelse og Skolens Ordning. Jeg tænker her paa, at den faglige Indsigt i Skolens Forhold kan komme til at gøre sig gældende. Som jeg nævnedes før, tror jeg, denne Provstikonsulent kan komme til at tjene Skolen